

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst : 14 februari 2025 Referentie : 25/ICEA/02960 Telefoon : (088) 496 04 21
Bijlage(n) : Behandelaar : Coen Bongers E-mail : info@cea.nl

Onderwerp **Reactie Saxion - Consultatieformulier uitgangspunten raamwerk**

Let op

Het consultatieformulier bestaat uit vijf onderdelen. Ieder onderdeel verwijst naar de relevante paragraaf van [het consultatiedocument](#) en bevat de bijbehorende doelstellingen, uitgangspunten, consultatievragen en antwoordvelden. Houd hier rekening mee bij het lezen van deze reactie.

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">1. toekomstbestendig zijn;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe raamwerk beschrijft de eindtermen op basis van leeruitkomsten met op strategisch niveau kaders voor het onderwijs- en toetsprogramma. Onderwijsinstellingen en RPO zijn aansluitend verantwoordelijk voor het opleidings- en toetsprogramma dat wil zeggen het ontwerp van leer- en lesdoelen en de onderwijs- en toetsvormen.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u (bij het ontwerpen en invullen van het opleidings-en toetsprogramma) wanneer CEA de eindtermen beschrijft op basis van leeruitkomsten?2. Welke belemmeringen ziet u (om dit te realiseren)?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen?	Opleiding
Antwoorden	<ol style="list-style-type: none">1. Geeft flexibiliteit en ruimte aan opleidingen om hun onderwijsprogramma's in te vullen om zich daarmee duidelijker te kunnen profileren en daarnaast mogelijkheden om tijdig in te spelen op de behoeften/veranderingen in het beroep. Minder fragmentatie in vakken en meer oriëntatie op de beroepspraktijk.2. Het formuleren van landelijke leeruitkomsten vraagt een goede afstemming van de verschillende actoren en hogescholen. Denk hierbij ook aan de OAT die in de huidige vorm niet aansluit op leeruitkomsten.

Onderdeel 2 van 5

Paragraaf 3.2

Themagericht raamwerk

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">2. conceptuele vorming stimuleren (en het 'stapelen' van onderwerpen voorkomen);3. aansluiten op de diverse werkpraktijk;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe onderwijsraamwerk beschrijft de eindtermen themagericht.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u als het gaat om een thematische insteek?2. Welke belemmeringen ziet u als het gaat om een thematische insteek?3. Voor welke (max 6) thema's zou u kiezen voor de oriëntatie Assurance en/of Accountancy-MKB?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Opleiding
Antwoorden	<ol style="list-style-type: none">1. Thema's sluiten beter aan op de beroepspraktijk en leren studenten denken vanuit beroepstaken en maken het onderwijs praktischer. Daarbij kun je het onderwijs integraal aanbieden en worden inhoud en vaardigheden met elkaar verweven in de thema's. Daarnaast kunnen actualiteiten flexibeler in het onderwijs toegepast worden zonder dat het hele curriculum 'om' hoeft.2. Hogescholen kunnen een eigen visie op het onderwijsaanbod hebben.

Onderdeel 2 van 5

Paragraaf 3.2

Themagericht raamwerk

- 3. Actualiteiten in de accountancy
(Duurzaamheid
en Data-analyse)
Advisering
Assurance
Fiscaliteit
MKB-ondernemer
Ontwikkelingsgerichte student

<p>Doelstellingen</p>	<p>A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: 3. aansluiten op de diverse werkpraktijk.</p> <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat: 1. het leereffect voor studenten optimaal is; 2. dubbelingen voorkomen worden; 3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt; 4. de professionele ontwikkeling tot startbekwame accountant in een actieve leercultuur plaatsvindt.</p>
<p>Uitgangspunt</p>	<p>CEA wil de integratie van theorie en praktijk zoveel mogelijk stimuleren door de eindtermen geïntegreerd te beschrijven en in het raamwerk geen onderscheid te maken in eindtermen voor theorie en praktijk.</p>
<p>Consultatievragen</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hoe kijkt u aan tegen de integratie van de eindtermen van theorie en praktijk? 2. Welke kansen ziet u daarin voor studenten, het onderwijs- en/of het werkveld? 3. Welke belemmeringen ziet u?
<p>Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)</p>	<p>Opleiding</p>
<p>Antwoorden</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mooie ontwikkeling waarbij het leereffect versterkt kan worden. 2. Leren op basis van actuele situaties/casussen maakt het leren echter voor studenten, het werkveld kan een actievere rol spelen bij het leren in de praktijk en het onderwijs wordt interactiever en daarmee leuker. Dit kan ertoe leiden dat de instroom in de opleiding en in het beroep worden bevorderd, omdat de opleidingsduur/inspanning aantrekkelijker wordt.

3. Een goede theoretische basis is nodig om bepaalde situaties in de praktijk uit te kunnen voeren. Het is de kunst om de complexiteit van praktijkopdrachten zo simpel mogelijk te houden om het leereffect te verhogen. Als je theorie en praktijk samenvoegt hoe ga je dit dan toetsen en is dat dan kostenefficiënt doen? Dit vraagt een goede afstemming tussen praktijkexaminatoren/werkveld en het onderwijs. Kan het werkveld voldoende en objectieve begeleiding bieden in deze?

<p>Doelstellingen</p>	<p>A. Eindtermen die zodanig zijn van opzet en inhoud dat ze:</p> <p>4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.</p> <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <p>3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt.</p> <p>C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat:</p> <p>1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;</p> <p>2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.</p>
<p>Uitgangspunt</p>	<p>In het nieuwe raamwerk wordt de ECTS-norm per vakgebied losgelaten. Het beheersingsniveau omschrijft de kwalificaties bij afronding van de accountantsopleiding. Dit geeft de mate van complexiteit en zelfstandigheid aan waarop iemand de vereiste competenties moet behalen. De kwalificaties sluiten aan op het European Qualifications Framework (EQF) zoals dat in EU verband is opgesteld. Ook stelt CEA de eisen waaraan een student moet voldoen om de praktijkopleiding te mogen beginnen conform EQF. Voor de normen van de studielast en studieduur overweegt CEA verschillende mogelijkheden. Deze verschillen in hoeverre CEA opleidingen ruimte biedt om het opleidings- en toetsprogramma in te vullen en een beroep doet op de verantwoordelijkheid van de opleidingen om de kwaliteitsnorm te handhaven. In haar toezichtsrol beoordeelt CEA in hoeverre opleidingen de eindtermen realiseren en vaststellen dat een student deze heeft behaald.</p>
<p>Consultatievragen</p>	<p>1. Op welk niveau horen kwantitatieve en/of kwalitatieve normen thuis in de eindtermen? Bijvoorbeeld op themaniveau, op initieel- en/of eindniveau? En maakt u daarin onderscheid als</p>

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<p>het gaat om type normering (studielast, studieduur, beheersingsniveau)?</p> <ol style="list-style-type: none">2. Acht u het noodzakelijk om normen op te nemen in de eindtermen voor studielast en studieduur? Wat zijn uw voornaamste overwegingen hierbij?3. Welke kansen of belemmeringen ziet u bij de mogelijkheden (zie hieronder) die CEA moet meenemen in haar overweging?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Opleiding
Antwoord	<ol style="list-style-type: none">1. Wellicht is het verstandig om hierbij onderscheid te maken tussen de kernvakgebieden en de bedrijfseconomische vakgebieden. Aan de kernvakgebieden zouden meer normen meegegeven moeten worden, met name beheersingsniveau, dan aan de bedrijfseconomische vakgebieden. Het toekennen van de studielast ligt m.i. bij de opleidingen, die, mede op basis van hun visie en/of thematisch onderwijs, keuzes maken voor een passende studielast bij het betreffende thema/beroepsproduct. Want de AC-opleiding is vanuit wet- en regelgeving op kernvakken gereguleerd, daar zou een minimale eis welkom zijn (maar dit staat mogelijk haaks op het uitgangspunt van leeruitkomsten).2. Als je eindtermen vormgeeft conform leeruitkomsten dan is het aan onderwijsinstellingen zelf welke weg ze bewandelen (dus hoeveel EC's, uren e.d.), maar moet de eindbestemming wel aan elkaar gelijk zijn. Dus enkele normen (voor kernvakgebieden, streams en profielvakken) die landelijk gelijk zijn, zijn aan te bevelen. Dit betekent wel dat een landelijke toets als de OAT herzien moet worden, waarbij goed de aansluiting gezocht moet worden welke normen hier getoetst worden en waarom.

	3.	
	Mogelijkheden	Uw overwegingen:
	<p>Studielast theoretische opleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen normering voor de studielast, • Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase. 	<p>Kans: Door de ECTS-norm per vakgebied los te laten, ontstaat er meer ruimte voor opleidingen voor hun eigen profilering en afstemming met de beroepspraktijk. Daarnaast kan dit de instroom van studenten met een niet-standaard bacheloropleiding in de post-initiële fase verbeteren, als er geen of minder kwantitatieve normen gehanteerd gaan worden in de initiële fase.</p> <p>Belemmering: Het loslaten van normen geeft ook minder richting, waardoor de opleidingen landelijk erg verschillend kunnen worden. Waar zit dan de landelijke borging op kennisniveau?</p>
<p>Studieduur en -last praktijkopleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urennorm behouden, al dan niet met een kwalitatieve norm voor vakgebied en type werkzaamheden; • Geen vertaling naar een urennorm, invulling aan NBA/RPO voor driejarige praktijkopleiding; 	<p>Het studietraject nu is lang, maak dit aantrekkelijker. Stel een minimumeis vast en handel daarnaar. Minder toetsen, meer leren in de praktijk! En laat studenten hun uren van de stageperiode uit de initiële fase inbrengen in de totale</p>	

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<ul style="list-style-type: none">• Geen kwalitatieve norm voor vakgebieden of type werkzaamheden.	praktijkopleiding. Ook tijdens deze praktijkervaring zijn diverse leerdoelen behaald.
	<p>Beheersingsniveau theoretische en praktijkopleiding:</p> <p>CEA sluit met haar kwalificaties aan op het raamwerk dat gangbaar is in het hoger onderwijs. Het gaat om beheersing van de competenties op bachelor en/of masterniveau.</p> <p>CEA stelt per oriëntatie toelatingseisen (minimum) voor praktijkopleiding in aansluiting op het beroepsprofiel.</p>	<p>Het aansluiten bij het raamwerk wat al gehanteerd wordt in het hoger onderwijs maakt het ontwikkelen en inrichten van het onderwijs transparanter.</p> <p>Is het stellen van toelatingseisen niet beperkend voor het integreren van de theorie- en de praktijkopleiding? Indien niet, dan zijn wij het eens met minimumeisen voor de praktijkopleiding.</p>

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

Doelstellingen	C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat: <ol style="list-style-type: none">1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	CEA overweegt een minimum set van competenties te beschrijven op basis waarvan een student aan de postinitiële fase van de theoretische opleiding kan beginnen zonder aanvullende deficiënties (instroomprofiel). Dit maakt voor studenten helder waar minimaal aan moet zijn voldaan en belemmert de student niet in zijn keuze van onderwijsinstelling. Opleidingen kunnen op basis van de minimum set een ontwikkelgesprek houden om te bepalen in hoeverre een student al competenties heeft verworven en waar aanvullende ondersteuning nodig is.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen het beschrijven van een minimum set van competenties benodigd om te kunnen starten in de gehele postinitiële fase van de opleiding (dus het theorie- en praktijkdeel)? Welke uitdagingen ziet u daarbij om dit te realiseren?2. Wat is er volgens u nog meer nodig om een bredere en diverse instroom te faciliteren?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Opleiding
Antwoord	<ol style="list-style-type: none">1. Dit lijkt ons een prima ontwikkeling, mits deze minimum set ook minimaal is en passend is bij waar de praktijk in een soortgelijke situatie ook om zou vragen. Dit vraagt om een goede afstemming tussen de verschillende opleidingen, zowel tussen initieel als post-initieel, als tussen initiële opleidingen onderling. Dit bevordert de instroom van de opleidingen.

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

2. Meer vrijheid binnen de opleiding voor een student om het programma zelf vorm te geven.
Keuzemodules, specialisatie e.d.
Tevens zal er wat gedaan moeten worden aan de zware studielast.